ШЕБЕРЛІК САҒАТЫ, ОЙЫНДАР ПРАКТИКУМЫ

Тақырыбы:

«Ойын – баланың басты тілі»

Бағыты: Үй жағдайында қолдануға болатын қарапайым дамытушы және қимылды ойындар

Жобасы: «Тәрбие бесігі»

Өткізу түрі: шеберлік сағаты, ойындар практикумы

Мерзімі: 2026 жылғы қараша

Қатысушылар: ата-аналар, тәрбиешілер

Жауаптылар: әдіскер, тәрбиешілер

Мақсаты

Ата-аналарға ойынның баланың танымдық, тілдік, қимыл-қозғалыс және әлеуметтік дамуына ықпалын түсіндіру, үй жағдайында арнайы құралдарды қажет етпейтін қарапайым дамытушы және қимылды ойындарды ұйымдастыру жолдарын тәжірибе жүзінде көрсету.

Міндеттері

- ойынның баланың дамуындағы маңызын түсіндіру;
- үй жағдайында қолдануға болатын қарапайым ойындармен таныстыру;
- ойын арқылы баланың сөйлеуін, ойлауын, зейінін және есте сақтауын дамыту жолдарын көрсету;
- қимылды ойындар арқылы баланың қозғалыс белсенділігін арттыру;
- ата-аналарды баламен бірге ойнауға ынталандыру;
- ойын барысында баланың бастамасын қолдау тәсілдерін көрсету;
- ата-аналарға ойындарды баланың жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес бейімдеу бойынша кеңес беру.

ШЕБЕРЛІК САҒАТЫНЫҢ БАРЫСЫ

I. Ұйымдастыру кезеңі

Әдіскер:

Құрметті ата-аналар!

Бүгінгі шеберлік сағатымыздың тақырыбы – **«Ойын – баланың басты тілі»**.

Бала үшін ойын – жай ғана көңіл көтеру емес. Ойын барысында бала қоршаған ортаны танып, жаңа сөздерді үйреніп, ойлайды, салыстырады, қимылдайды, қарым-қатынас жасайды және өз эмоциясын білдіреді.

Кейде ата-аналар баланы дамыту үшін міндетті түрде арнайы ойыншықтар немесе күрделі тапсырмалар қажет деп ойлайды. Алайда үйдегі қарапайым заттардың өзі баламен бірге қызықты әрі пайдалы ойын ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Бүгін біз осындай ойындардың бірнеше түрін өзіміз орындап көріп, оларды үй жағдайында қалай қолдануға болатынын қарастырамыз.

II. «Бала үшін ойын деген не?» ой қозғау

Ата-аналарға сұрақ қойылады:

«Сіздің балаңыз ең көп қандай ойын ойнағанды ұнатады?»

Жауаптар тыңдалады.

Содан кейін:

«Балаңызбен бірге қаншалықты жиі ойнайсыз?»

«Ойын кезінде балаңызға тапсырманы өзіңіз түсіндіресіз бе, әлде оның өздігінен ойнауына мүмкіндік бересіз бе?»

деген сұрақтар талқыланады.

Әдіскердің қорытындысы:

Ойын барысында ата-ананың басты міндеті – баланың орнына ойнау емес, **оның ойын қолдау және қажет кезінде бағыт беру.**

III. «Ойын арқылы не дамиды?»

Тәрбиеші ойынның негізгі даму бағыттарын түсіндіреді.

Ойын түрі	**Дамитын дағдылар**
Сөздік ойындар	Сөйлеу, сөздік қор
Логикалық ойындар	Ойлау, салыстыру
Есте сақтау ойындары	Зейін, есте сақтау
Құрастыру ойындары	Шығармашылық, кеңістікті бағдарлау
Қимылды ойындар	Ептілік, үйлесімді қозғалыс
Рөлдік ойындар	Қарым-қатынас, әлеуметтік дағдылар

IV. Дамытушы ойындар практикумы

1-ойын: «Не өзгерді?»

Мақсаты:

Баланың зейінін, есте сақтауын және бақылау қабілетін дамыту.

Қажетті құралдар:

Үйде кездесетін 3–5 зат.

Мысалы:

- қасық;
- қарындаш;
- доп;
- ойыншық;
- кітап.

Ойын барысы:

1. Баланың алдына бірнеше зат қойылады.
2. Бала олардың орналасуын мұқият қарайды.
3. Бала көзін жұмады.
4. Ата-ана бір заттың орнын ауыстырады немесе бір затты алып қояды.

5. Бала не өзгергенін табады.

Педагогке ескерту:

Алғашында 3 заттан бастап, баланың мүмкіндігіне қарай 5–6 затқа көбейтуге болады.

2-ойын: «Артығын тап»

Мақсаты:

Баланың салыстыру, топтау және логикалық ойлау қабілетін дамыту.

Мысал:

Алма – банан – доп – алмұрт

Сұрақ:

«Қайсысы артық? Неліктен?»

Маңыздысы – баланың тек дұрыс жауап беруі емес, **өз жауабын түсіндіруі.**

Мысалы:

«Доп артық, өйткені қалғандары – жемістер».

3-ойын: «Сипап таны»

Мақсаты:

Сезім мүшелері арқылы тану, сөздік қорды дамыту.

Қажетті құралдар:

Қапшыққа бірнеше қауіпсіз зат салынады.

Мысалы:

- доп;
- қасық;
- текше;
- ойыншық;
- қарындаш.

Бала затты қолымен сипап көреді және оның не екенін табуға тырысады.

Сұрақтар:

- Зат қандай?
- Қатты ма, жұмсақ па?
- Үлкен бе, кіші ме?
- Пішіні қандай?

4-ойын: «Сөзді жалғастыр»

Ата-ана бір сөз айтады.

Мысалы:

«Көктем» → гүл, күн, жаңбыр, құс...

«Мектеп» → мұғалім, кітап, дәптер, оқушы...

«Үй» → бөлме, есік, терезе, үстел...

Мақсаты:

- сөздік қорды молайту;

- ойлау белсенділігін арттыру;
- байланыстырып сөйлеуге ынталандыру.

V. «Қарапайым заттан – дамытушы ойын»

Ата-аналарға үйдегі қарапайым заттар көрсетіледі.

Қасық

Ойын:

«Қайсысы көп?»

Қасықтарды санату, салыстыру.

Киім қыстырғыштары

Ойын:

«Түсі бойынша жина»

Түстерді ажырату, санау.

Қағаз

Ойын:

«Не жасай аламыз?»

Бала қағаздан өз қиялындағы затты жасайды.

Кубиктер

Ойын:

«Мұнара құрастыр»

Бала биік мұнара құрастырады, кейін бірге санайды.

Қорап

Ойын:

«Үлкен-кіші»

Заттарды көлеміне қарай орналастырады.

Тәрбиеші:

Күнделікті қолданылатын заттардың өзін баламен бірге ойынға айналдыруға болады. Ең маңыздысы – ата-ананың баланың қызығушылығына қосылып, оны сөйлетуі және ойлантуы.

VI. Қимылды ойындар практикумы

1-ойын: «Түсті тап»

Мақсаты:

Баланың қимыл белсенділігін және түстерді ажырату қабілетін дамыту.

Ойын барысы:

Педагог:

«Қызыл түсті затқа дейін секір!»

«Көк түсті затты көрсет!»

«Жасыл заттың қасына бар!»

Бала қозғалыс арқылы тапсырманы орындайды.

2-ойын: «Тоқта – жүр»

Мақсаты:

Баланың зейінін, есту арқылы қабылдауын және қимылды басқаруын дамыту.

Педагог:

«Жүр!» – бала қозғалады.

«Тоқта!» – бала тоқтайды.

Кейін тапсырманы күрделендіруге болады:

«Жүр – тоқта – қолыңды көтер – отыр».

Бала берілген нұсқауды ретімен орындайды.

3-ойын: «Кедергілер жолы»

Үйдегі қауіпсіз кеңістікте жастық, жұмсақ ойыншық, жіп немесе басқа қауіпсіз заттар арқылы шағын жол жасалады.

Бала:

- айналып өтеді;
- үстінен аттайды;
- белгіленген жерге дейін жүреді;
- қайта оралады.

Мақсаты:

- қозғалыс үйлесімділігін;
-ептілікті;
- кеңістікті бағдарлауды

дамыту.

Қауіпсіздік: ойын кезінде өткір, сынғыш және тайғақ заттарды пайдалануға болмайды.

4-ойын: «Жануарлар қалай қозғалады?»

Ата-ана жануардың атын атайды.

Бала сол жануардың қозғалысын көрсетеді.

Қоян – секіреді.

Ақ – ауыр жүріп келеді.

Құс – қанат қағады.

Жылан – иреленděп қозғалады.

Мақсаты:

Қиялын, қимыл белсенділігін және есту арқылы қабылдауын дамыту.

VII. «Бір ойын – бірнеше мүмкіндік»

Ата-аналарға бір ойынның бірнеше бағытта қолданылатыны көрсетіледі.

Мысалы: «Доппен ойын»

1. Қимыл:

Допты лақтыру, қағып алу.

2. Сөйлеу:

Допты алған адам бір сөз айтады.

3. Есте сақтау:

Бірінші адам – «алма», екінші – «алма, доп», үшінші – «алма, доп, кітап».

4. Таным:

«Доп қандай? Дөңгелек пе? Үлкен бе? Кішкентай ма?»

Осылайша бір ғана доппен бірнеше түрлі дамыту әрекетін ұйымдастыруға болады.

VIII. Практикалық тапсырма

«Өзің ойын құрастыр»

Ата-аналар шағын топтарға бөлінеді.

Әр топқа бір қарапайым зат беріледі:

1-топ: қағаз

2-топ: доп

3-топ: қасық

4-топ: кубик

Тапсырма:

Берілген затпен балаға арналған **бір дамытушы ойын** ойлап табу.

Міндетті түрде:

- ойын атауы;
- мақсаты;
- ойын барысы;
- қандай дағдыны дамытатыны

көрсетіледі.

Әр топ өз ойындарын таныстырады.

IX. «Ата-ана ойын кезінде қандай болуы керек?»

Тәрбиеші ата-аналарға 5 қарапайым қағиданы ұсынады.

❤ 1. Баланың бастамасын қолдаңыз

Бала ойынды өзі өзгертіп жатса, бірден тоқтатпау.

❤ 2. Қателесуге мүмкіндік беріңіз

Ойын барысында бірден дұрыс жауабын айтып қоймау.

❤ 3. Көп сұрақ қойыңыз

«Неліктен?», «Қалай ойлайсың?», «Тағы қалай жасауға болады?»

❤ 4. Нәтижеге емес, әрекетке мән беріңіз

«Сен өте тырыстың!»

❤ 5. Ойынды міндетке айналдырмаңыз

Бала шаршаса, ойынды тоқтатуға мүмкіндік беру.

X. «Ойын кезінде жасамаңыз»

Ата-аналармен бірге талқыланады.

✕ Баланың орнына тапсырманы орындау.

✗ Үнемі «дұрыс емес» деп түзете беру.

✗ Басқа балалармен салыстыру.

✗ Ойын кезінде телефонға алаңдау.

✗ Баланы ұзақ уақыт ойнауға мәжбүрлеу.

✗ Әр ойынды жарысқа айналдыру.

Оның орнына:

✓ Қолдау.

✓ Тыңдау.

✓ Бірге ойнау.

✓ Баланың таңдауын құрметтеу.

✓ Қызығушылығын қолдау.

XI. «10 минуттық отбасылық ойын»

Ата-аналарға күнделікті ұзақ уақыт арнайы сабақ ұйымдастыру міндетті емес екені түсіндіріледі.

Кей жағдайда **10–15 минуттық сапалы бірлескен ойынның өзі** балаға пайдалы қарым-қатынас пен даму мүмкіндігін береді.

Мысал:

3 минут – сөйлесу.

5 минут – дамытушы ойын.

5 минут – қимылды ойын.

2 минут – баланың ойын тыңдау.

XII. Рефлексия

«Бүгін мен өзіммен бірге аламын...»

Ата-аналар сөйлемді жалғастырады:

«Маған ұнаған ойын...»

«Баламмен бірге ойнап көремін...»

«Мен бүгін білдім...»

«Үйде біз үшін ең қызықты болатын ойын...»

XIII. Қорытынды сөз

Әдіскер:

Құрметті ата-аналар!

Бала үшін ойын – оның қоршаған әлемді танып-білудің, өз сезімін білдірудің және бізбен қарым-қатынас жасаудың табиғи жолы.

Сондықтан баламен бірге ойнауға кеткен уақытты «жай ойын» деп қабылдамаңыз.

Сіз балаңызбен бірге ойнаған кезде ол:

сөйлейді, ойлайды, қимылдайды, үйренеді, сезінеді және қарым-қатынас жасайды.

Баланың дамуына ең қажетті құрал кейде арнайы ойыншық емес, оның жанында отырған **ата-анасының уақыты мен назары** болуы мүмкін.

«Балаға ойын сыйлаңыз – ол сізге өзінің әлемін ашады».

XIV. Ата-аналарға жадынама

ҮЙДЕ БАЛАМЕН ОЙНАУДЫҢ 7 ҚАҒИДАСЫ

1. Күн сайын балаға бірге ойнауға уақыт бөліңіз.
2. Баланың жасына және қызығушылығына сай ойын таңдаңыз.
3. Қарапайым тұрмыстық заттарды шығармашылықпен пайдаланыңыз.
4. Баланың сұрағына жауап беріп, өзіңіз де сұрақ қойыңыз.
5. Балаға қателесуге және қайта жасап көруге мүмкіндік беріңіз.
6. Ойын кезінде баланы салыстырмаңыз және сынамаңыз.
7. Ең бастысы – ойыннан бірге қуаныш табыңыз.

Күтілетін нәтиже

Шеберлік сағаты соңында ата-аналар:

- ойынның бала дамуындағы маңызын түсінеді;
- үйде қолдануға болатын қарапайым дамытушы ойындарды біледі;
- қимылды ойындарды қауіпсіз ұйымдастыру жолдарын меңгереді;
- ойын арқылы баланың сөйлеуін, ойлауын, есте сақтауын және зейінін дамыту тәсілдерін үйренеді;
- баланың ойын кезіндегі бастамасын қолдаудың маңызын түсінеді;
- баламен сапалы қарым-қатынас жасауға бағытталған жаңа ойын идеяларымен толықтырылады.
-

Әдіскер: Сайынова Ж.Қ

Тәрбиеші: Акатаева С.К

Өткізілген күні: «09» қараша 2026 жыл




Ойын – баланың
басты тілі
Б
А Б Ә

